

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

‘Η Ντροπαλή

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΑΓΩΝΙΑ

(‘Από ένα φιλικό ‘Ημερησίον)

5 ‘Ιουνίου 1926

...Μέσα στη ψυχή της υπάρχει κάτι το σκοτεινό και το ανέξη-
γγο. ‘Η καρδιά της εινε βαθειά ραγισμένη... Τά ξερω όλα κι’ ο-
μως εινε κάτι μέσα στην άλη και φωτεινή ζωή της, που δεν μου
τώπε, που δεν θέλει να τό μάθω...

Εινε στιγμές που βαδίζει πλαί μου βουβή, χωρίς να μιλάη,
χωρίς να προσέξη... Τι σκέπτεται... Γιατί τά πονεμένα, ξξωτικά
της μάτια κυτάνε πάντα τόν ούρανο;

Δέν τολμώ να τήν ρωτήσω...

Δέν εινε μιά βδομάδα που γνωριστήκαμε... Μαντεύω τόν πόνο
της, τήν κυττάω επίμονα και λυπημένα... Τότε χαμηλώνει τά μά-
τια της, μου πέγει τό χέρι και τ’ άκουμπάει πάνω στη καρδιά
της. Ξανασηκώνει τά μάτια της, με κυττάει βαθειά μέσα στα δικά
μου, σάν να μου λέη :

— Εισαι ό,τι έχω αγαπήσει στη ζωή μου... ‘Αγάπα με όπως σ’
άγαπώ !...

Κόβω κόκκινες παπαρούνες και στολίζω τά μαλλιά της. Τής πη-
γαίνουν τόσο όμορφα !...

Θάθελα να τήν πνίξω μέσα στα λουλούδια. ‘Αγο-
ράζω όλα τά μπουκέτα που πουλούν στον μικρό
έξωχικό δρομικό και τά σκορπίζω επάνω της...

Χαμογιάει εδωχημένα, γέρνει τό κεφάλι της
στον ώμο μου και μου φιλει τά χέρια...

6 ‘Ιουνίου 1926

Καθόμαστε σ’ ένα χλοϊσμένο ύψωμα, μονάχοι
μέσα στην άπεραντη φύση...

‘Ο ήλιος βασίλευε...

Τά πουλιά ελιαν σήσει όρμηστρες γύρω στα
δέντρα...

‘Η πεταλούδες άραζαν να περάσουν τήν νύχτα
μέσα στους κάλυκες τών λουλουδιών.

Μιλούσε όρα πολλή προσχαρη και ξεγνοιαστα.
Ειχε ένα παράξενο κέφι. Τήν άκουγα με μισόκλει-
στα τά μάτια, όπως άκούει κανένα μιά γλυκειά,
λικνιστική μελωδία...

Κι’ άεφρα σόπασε...

‘Ενώ έφευγε γύρω τ’ άνοιξάτικο βράδυ, τήν
ειδα να γέρνει θλιβερά τό κεφάλι της και να στε-
νάξη...

Τά μάτια της πήραν μιά άπερίγραπτη και βα-
θειά έκφραση πονου...

Χωρίς να τό σκεφτώ, χωρίς νι ξερω τι κάνω, πήρα τό κεφάλι
της μέσα στα χέρια μου, και της μίλησα. Τής μίλησα !... ‘Η φωνή
μου έτρεμε από λαχτάρα...

— Τι έχεις ; Πές μου τι έχεις ;

Μούφραξε με τό χέρι τό στόμα, σωριάστηκε στην άγκαλιά μου
κι’ άρχισε να κλαίη...

‘Εκλαιε άπελιτισμένα, με πόνο... Δυνατά άναφυλλητά τάραζαν
τό στελάτο. φειδίσιο χορμί της...

Τά δάκρυα έτρεχαν ποτάμι από τά μάτια της και μούβρεχαν τά
χέρια...

Κι’ όταν έκανα να της μιλήσω, να τήν ρωτήσω, να μάθω, μού-
βαζε διαρκώς τό χέρι στο στόμα και κάρφωνε τά μάτια της ίκτετα
ικά στα δικά μου.

— ‘Ω, όχι, όχι... ποτέ !...

Γύρω, στα δέντρα τών κήτων, τραγουδούσαν τ’ άηδόνια...

7 ‘Ιουνίου 1926

‘Επέρασαν δέκα ήμέρες άπ’ τή στιγμή που πρωτανικρύστηκαν
τά μάτια μας και μίλησαν ή καρδιές μας...

Νομίζω πως γνωρισάσαστε χρονια...

Στή καρδιά μου χει φωλιάσει τώρα ή έλπίδα...

Τίποτα δεν μπορεί να μας χωρίσει πια...

Καθόμαστε ό ένας πλάι στον άλλο, σωπαίνουμε και
κυττάζομαστε στα μάτια μ’ έκφραση άτελειότητας
λατρείας...

Τίποτα δεν μπορεί πια να μάς χωρίση...

8 ‘Ιουνίου 1926

Σήμερα ήταν ή μέρα του πρώτου μας φιλιού !

Καθώ; ειχε πλέξει τά χέρια της γύρω στο λαι-
μό μου και με κυττάε με μιά λαχτάρα, σάν να θέ-
λε ν’ άποικύση για πάντα τή μορφή μου στο μα-
λό της, πήρα τό κεφάλι της στα χέρια μου, βύθισα
τά δαχτυλά μου ανάμεσα στα εδωδιστά μαλλιά
της κι’ έσκυφα διψώντας τό στόμα της...

Τραβήχτηκε άπότομα πίσω, αφήνοντας μιά δια-
περαστική κραυγή τρωμάρας, άπλωσε τά χέρια της
έμπρος κι ά κυττάζοντάς με τρομαγμένα και ίκετευ-
τικά στα μάτια, μου φώναξε :

— ‘Οχι !... ‘Οχι !... Δέν κάνει... Δέν θέλω... Δέν
τό θέλω... σ’ άγαπώ σ’ άγαπώ τόσο !...

Σωριάστηκε όστρα στο ντιβάνι κι’ άρχισε να
κλαίη... Τήν πήρα στην άγκαλιά μου και τήν ήσού-

‘Ο κ. Χάρης Σταματίου

χασα κρατώντας την στοργικά...

— Δέν θέλω νά μου πής τίποτα. Κλείσε τά μάτια σου... 'Ήσυχασε... Κοιμήσου!... Θά σέ νανουρίσω γλυκά... άπαλά... νά, έτσι...

Σήμερα ήταν ημέρα τού πρώτου μας φιλιού... Κι' όμως τά χείλη μου δέν άγγιξαν τά δικά της...

9 'Ιουλίου 1926

Σήμερα που τά ελε δλα.

Μ' άνοίξε τήν καρδιά της αφήνοντας τά δάκρυά της νά τρέξουν έλεύθερα.

'Εκλαίγα σιγά, πονεμένα, μέ βαθειά άπελπισία, άκουμπώντας στον ώμο μου και διηγώντας τó θλιβερό της μυστικό...

Είπε άρρωστη!...

'Η άρρώστεια της είν' από κείνες που δέν γιαιρεύονται, που λυώνουν τόν άνθρωπο σιγά-σιγά και τόν στέλνουν στον τάφο, σιτά τού έαυτού τού.

Τ' άκουσα κ' αισθάνθηκα τή καρδιά μου νά σταματάη.

Τήν ήξερα τή φρικτή αυτή άρρώστεια, τήν ήξερα καλά, δέν ήταν ή πρώτη φορά που χροζονταν νά μου άπαρή τήν αγάπη μέσ' από τήν άγκυλιά μου! Αισθάνθηκα μέσα μου ένα κόχλασμα όργης γιά τó Θεό που έδωσε στους άνθρωπους τίς πιο φρικτές συμφορές κ' έκαμε τή ζωή τόσο όφραια και τόσο θλιβερή και δυστυχισμένη...

Τήν έσφιξα κοντά μου και τής μίλησα κοντά στά χείλη :

— Γι' αυτό δέν ήθελες ;...

Μου κούνησε θλιβερά τó κεφάλι.

— Ναι, γι' αυτό... Δέν θέλω νά σου κάμω ένα τέτοιο κακό... Στην άρχή σκέφθηκα νά μη σέ ξαναδώ, μά δέν είχα τή δύναμη. Κι' άποφάσισα νά σέ βλέπω... Κλείνω μέσα μου τó θάνατο. 'Ενα φίλημά μου θάταν σάν νά σου δίνα μά πιστολιά κατάστηθα... Μέ καταλαβαίνεις ;... Δέν θέλω νά πάθης τέτοιο κακό... Θεέ μου, θά προτιμούσα νά πεθάνω καλύτερα δυό φορές!... Νά σου δώσω τήν άρρώστεια μου!... 'Εσένα!... Χρυσάρι μου!...

'Ανατριχιάζε καθώς μίλούσε κ' έτρεμε ολόκληρη...

Και τότε... 'Ένοιωσα τήν καρδιά μου νά φουσκώνη σάν ένα πελώρο κήμα, ένοιωσα τó φως μου νά θολώνη, ένοιωσα τó αίμα μου ν' ανεβαίνη στό κεφάλι και νά σφουρίζη δαιμονισμένα σι' αυτιά μου, κ' άπότομα, φρενιασμένα, τρελλά, άσυγκράτητα, παθιασμένα, έσκουπα κοντά της, ρίχτηκα στά χείλη της και τήν φίλησα!

'Ηταν ένα φίλι διαρασμένο, άπότομο, θερμό και παράφορο, ένα άπ' τά φίλια έκρινι κ' που σου δίνουν τή πιο δυνατή μέθη, που κάνουν τή γή νά χορεύη κάτω από τά πόδια σου, που κάνουν νά κελδοθούν σι' αυτιά σου χιλιάδες πουλιά, που σου φαίνεται πως ό ούρανος βρέχει άστρα, που νοιώθεις τή γλύκα βαθειά μέσα σου, ένα άπ' τά φίλια έκνεπα που διαρκούν λίγα δευτερόλεπτα κ' είναι αιώνα!... 'Έκαμε ένα άπότομο τινάγμα νά ξεφύγη, μά δέν μπόρεσε. Κι' άπέφθηκε νά παρασρθη, άδύναμη κεί, στό μεθύσι που λέγεται αγάπη....

'Όταν βγήκαμε στό δρόμο φαίνονταν λυπημένη. Τύχε μετανοίωσε. Μέ κνιτούσε λυπημένα, μέ μία λάμψη μητρική, λαχτάρας στά μάτια. Φορόταν γιά τή ζωή μου κ' ή λαχτάρα της αυτή μέ συγανούσε βαθειά, άπέραντα...

15 'Ιουλίου 1926

Είπε μερικάς μέρες που φαίνεται τόσο χαρούμενη και ξεγνοιασιά. Θέλει νά τά τακτοποιή όλα μέσα στή μικρή μέ άπόμηση φουλά, άπ' τά μαλιάρια τού ντυσιού ως τά λουλούδια πουνά στά βάζα...

Τραγουδιέ, τρέχει έπάνω-κάτω μου ρίχνει γελαστά, χαρούμενα βλέμματα και φαίνεται σάν νά βρήκε τήν ύγεια και τή χαρά της.

Μά σήμερα δέν ήταν κεί έτσι... Κάτι βαρύ πλάκωσε τήν καρδιά της, κάτι τό σκοτεινό και τό πένθιμο ήπρηξε στήν όμη της και στή ματιά της...

Μέ κνιτούσε ώρα πολλή μ' ένα τρέπο βαθειά πονεμένο και παράξενο. 'Υστερα κάθησε κοντά μου κ' έκλαψε...

Αισθάνθηκα άξασνα μά άπότομο άνησυχία, ένα παράξενο φόβο. 'Εσκυφα και τήν κνιτάξα θαθειά στά μάτια :

— Τι έχεις ;

— Θά φύγω!... Φεύγωμε γιά τήν επαρχία... Πρόκειται γιά τήν

ύγεια μου... Κι' όμως δέν θέλω... Καλύτερα νά πεθάνω κοντά σου, κο...

'Ενας δυνατός λυγμός τήν έπνιξε, μά πλημύρα διαρκούν κύλησε άπ' τά μάτια της, σφίχτηκε κοντά μου κ' έκλαιγε άπελπισμένα ως τó βράδυ :

— Θά πεθάνω έκεί κάτω, τόσο μακριά!... Δέ θά σέ ξαναδώ κείά!...

'Εδessa τά χέρια μου γύρω στή μέση της, έπλεξε τά λιγγά χέρια της γύρω στό λαιμό μου και σφιχτήκαμε ό ένας κοντά στον άλλο, μέ μία λαχτάρα που μάς έκανε νά τρέπομε...

Τά μαλλιά της, τ' άλησμονία μαύρα μεταξίνα μαλλιά της, μέ τίς βαθειές χρυσοπράσινες άνταυγείες, μοχοβολούσαν μευθυστικά. Ροφούσα τήν ευωδιά τους και μεθύσσα...

— Δέν θέλω νά φύγης!...

— Δέν θά φύγω... 'Ας πεθάνω... Φτάνει νά πεθάνω κοντά σου.

Κρατώντας τά χέρια σου, κνιτάζοντάς σε στά μάτια... Θάδρής όταν σέ ζητήσω ;... Δέν θά μού τó άρνηθούν αυτό. Μ' άγαπούς τόσο στό σπίτι!...

10 'Ιουλίου 1926

Λύριο φεύγει γιά τήν επαρχία!... Κανείς δέν μπόρουσε νά φαντασθί τά πράγματα έτσι που ήθαν...

'Επρεσε έξασνα άρρωστη... Τόσο άρρωστη!...

'Αποφάσισαν νά τήν πάρουν και νά φύγουν, μά δέν ήθελε, άρνιόταν κ' έκλαιγε...

Τής έστελνα κάθε ημέρα λουλούδια... Βαθειά κόκκινα τριαντάφυλλα... Βυσσινιά τριαντάφυλλα... Τ' άγαπούσε τόσο...

'Απόμει τήν είδα γιά τελευταία φορά. Μ' άφησαν μόνο κονιά στό κρεβάτι της...

'Ηταν τόσο χλωμή!... Σάν μά κέρνιη Παναγία!... Μονάχα στά μάγουλά της φούντωναν τά ρόδα τού κρητού...

Τά γυνιά λιγγά της χέρια μοιάζανε φιλιτισένια...

Γύρω στό χλωμό πρόσωπό της άπλώνονταν ή μύρη θάλασσα τών

μαλλιών της!...

'Η φωνή της είχε γίνει πιο λεπτή, γλυκειά και πονεμένη... Τά μάτια της μεγάλωσαν! 'Εγχαν νά ξεστομικά και φρεγγοβόλα... Θέλησε νά μέ κρατήσει μακριά της, μά άκούμηλασά τó κεφάλι μου στό λευκό της προσκέφαλο κ' ένοιωσα στό μέτωπό μου τή φλογα τού κρητού που τήν έκαψε...

Μου μίλούσε όλη τήν ώρα σιγά, λυπημένα, άναπνεύοντας δύσκολα, μέ τά μάτια βουρκομένα...

Τά λόγια της έμειναν βαθειά καρφωμένα στή μνήμη μου... 'Αξέχαστα λόγια, που δέν λημονιούνται ποτέ, που δέν γραφονται σ' ένα ήμερολόγιο... 'Αγια λόγια, βαθειά πονεμένης αγάπης, αγάπης σπαραμένης... Λόγια έρωτικής άπελπισιάς.

Θέλησα νά φίλησω τó στόμα της, μά δέν μ' άφησε, άπλωσε τρομαγμένη τά χέρια της, σέ μία είλικρινή έκεία :

— 'Όχι... 'Όχι... Σ' άγαπά!...

Φίλησα τά μαλλιά της, βύθηά τó πρόσωπό μου μέσα στό μύνη τού της θάλασσα, άνάσνα βαθειά τó άξέχαστο άρωμά της...

Φίλησα τά φιλιτισένια της χέρια...

'Εσφιξα γιά τελευταία φορά τó ντυλιότα της κρημί που τόχε καρφώσει στό κρεβάτι, σάν πάνω σέ σταυρό μαργιού, ή άρρώστεια... Και χωρίσαμε!...

Χωρίσαμε...

'Ακούω άκόμα τó σπαρακτικό, άπελπισμένο της κλάμα... 'Ηχει άκόμα σι' αυτιά μου ή κλαμένη, θρηνητική, σπαραμένη φωνή της :

— Χαίρε... γιά πάντα αγάπη μου!... 'Αγάπη μου... στερνή, στερνή και πρώτη!...

Και τώρα ; 'Ο κόσμος γύρω μου είνε άδειος και σκοτεινό.

Μικρή μου αγάπη!... 'Αγάπη μου στερνή, στερνή και πρώτη!...

Στό σημείο αυτό σταματάει τó τόσο θλιβερό ήμερολόγιο τού άτυχου φίλου μου. Πώς τελείωσε ή σπαρακτική αυτή ιστορία; Τό τραγικό τέλος της μάς τó δίνει, σίγουρα, μά και δραματικό ένα τηλεγράφημα από μία έπαρχία άπευθυνόμενο στό φίλο μου και κολλημένο λίγα φύλλα παρακάτω...

Και νά τó τηλεγράφημα :

« Τζούλια άπέθανε. »

Τίποτ' άλλο...

Χάρης Σταματιεου

